

UZASADNIENIE

Formularz UK 2	Sygnatura akt	IV Ka 285/21	
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1		
1. CZEŚĆ WSTĘPNA			
1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji			
Wyrok Sądu Rejonowego w Opocznie wydany w dniu 30 grudnia 2020 roku w sprawie o sygn. akt II K 849/18			
1.2. Podmiot wnoszący apelację			
# oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego			
# oskarżyciel posiłkowy			
# oskarżyciel prywatny			
# obrońca			

# oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego			
# inny			
1.3. Granice zaskarżenia			
1.1.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
1.1.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		

#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski				
#	uchylenie	#	zmiana	
2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy				
1.5. Ustalenie faktów				
1.1.3. Fakty uznane za udowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.1.1.	J. S.	Oskarżony J. S. kierując w dniu 23 czerwca 2018 roku w miejscowości P., woj. (...) ciągnikiem rolniczym marki Z. nr rej (...) z przyczepą ascenizacyjną marki M. naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym pozostające w związku przyczynowym z zaistniałym wypadkiem drogowym, gdyż wykonując manewr skrętu w lewo i mając możliwość sprawdzenia drogi za swoim pojazdem i	opinia pisemna wydana przez Biuro (...) Sp. z o.o. w L.	k. 404- 439

		<p>zauważenia jadącego lewym pasem ruchu w odległości około 30 metrów samochodu osobowego marki O. (...) nr rej. (...), nie podjął żadnych działań w celu uniknięcia wypadku, w tym nie zaniechał wykonywania manewru skrętu w lewo, czym zajechał drogę i nie ustąpił pierwszeństwa przejazdu ww. pojazdowi - czyn z punktu 1 zaskarżonego wyroku przypisany oskarżonemu.</p>		
opinia pisemna uzupełniająca wydana przez Biuro (...) Sp. z o.o. w L.	k. 483-490			
1.1.4. Fakty uznane za nieudowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.2.1.	J. S.	Kierujący samochodem O. (...) nr rej. (...) K. T. (1) nie wykonywał przed zaistniałym wypadkiem drogowym manewru wyprzedzania ciągnika rolniczego z przyczepą asenizacyjną, który prowadził	opinia pisemna prywatna wydana przez biegłego sądowego - rzeczoznawcę L. H.	k. 344-374

		oskarżony, tylko jadąc z nadmierną prędkością co najmniej 120 km/h najechał na prawym pasie jezdni na tył przyczepy ascenizacyjnej dołączonej do ciągnika. Osobą, która spowodowała zaistniały wypadek drogowy był K. T. (1), a oskarżony nie przyczynił się do zaistniałego zdarzenia.	
1.6. Ocena dowodów			
1.1.5. Dowody będące podstawą ustalenia faktów			
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu	
2.1.1.1	opinia pisemna wydana przez Biuro (...) Sp. z o.o. w L.	Z opinii pisemnej wydanej przez Biuro (...) Sp. z o.o. w L. wynika, że oskarżony J. S. miał możliwość zauważenia przed wykonaniem manewru skrętu w lewo kierowanym ciągnikiem poruszającego się w tym samym kierunku lewym pasem jezdni samochodu osobowego O. (...) kierowanego przez K. T. (1) z odległości około 30 metrów.	

Wykonując manewr skrętu w lewo kierowanym przez siebie ciągnikiem rolniczym miał obowiązek spojrzenia w lusterko lewe zewnętrzne w celu upewnienia się, czy może ten manewr bezpiecznie wykonać. Szerzej na ten temat sąd okręgowy wypowiedział się w części 3.2 uzasadnienia. Z wydanej opinii pisemnej wynika, że kierujący samochodem O. (...) nr rej. (...) K. T. (1) już był na lewym pasie jezdni zanim oskarżony podjął manewr skrętu w lewo. W tej sytuacji oskarżony wykonując manewr skrętu w lewo kierowanym przez siebie ciągnikiem rolniczym z przyczepą ascenizacyjną zjechał drogę poruszającemu się lewym pasem ruchu z nadmierną prędkością samochodowi osobowemu O. (...) nr rej. (...) kierowanemu przez K. T. (1). Z treści przedmiotowej opinii wynika, że także K. T. (1) wykonując manewr

wyprzedzania nie zachował szczególnej ostrożności, gdyż jechał z nadmierną prędkością i nie miał pewności, że podjęty przez niego manewr zostanie przeprowadzony w sposób niezagrażający żadnemu z uczestników ruchu. Sam fakt jazdy z niewielką prędkością ciągnika rolniczego i zwalniania przed skrzętem na posesję, był wystarczającym sygnałem, iż nie należy wykonywać manewru wyprzedzania. W konkluzji stwierdzono, że bezpośrednią przyczyną zaistnienia wypadku drogowego w dniu 23 czerwca 2018 roku w miejscowości P., woj. (...) było nieprawidłowe zachowanie K. T. (1) kierującego samochodem osobowym marki O. (...) nr rej. (...) oraz J. S. kierującego ciągnikiem rolniczym marki Z. nr rej. (...) z przyczepa ascenizacyjną marki M.. Opinia wydana przez Biuro (...) Sp. z o.o. wskazuje, wbrew stanowisku

		<p>apelanta, że oskarżony naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym będące w związku przyczynowym z zaistniałym wypadkiem drogowym (art. 22 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 20.06.1997 roku Prawo o ruchu drogowym), gdyż nie zachował szczególnej ostrożności przed wykonaniem manewru skrętu w lewo kierowanym przez siebie ciągnikiem rolniczym i w efekcie podejmując ten manewr zajechał drogę poruszającemu się lewym pasem ruchu samochodem marki O. (...) K. T. (1), któremu nie ustąpił pierwszeństwa przejazdu.</p>	
<p>opinia pisemna wydana przez Biuro (...) Sp. z o.o. w L.</p>	<p>Opinia uzupełniająca pisemna wydana przez Biuro (...) Sp. z o .o. w L. jest jasna , spójna i zawiera odpowiedzi na pytania sądu okręgowego, które przedstawił na piśmie obrońca oskarżonego. Przedstawiono w niej precyzyjne wyliczenia, z których</p>		

wynika, że kierujący samochodem marki O. (...) nr rej. (...) K. T. (1) bezpośrednio przed zaistniałym wypadkiem jechał z prędkością nie mniejszą niż 95 km/h. Jednocześnie wskazano, że nie można ustalić górnej granicy prędkości z jaką poruszał się kierowanym przez siebie samochodem O. (...) K. T. (1), gdyż prędkość tą po zaistniałym wypadku wytracił podczas przemieszczania się samochodem po krzakach, ale musiała to być prędkość większa. W wydanej opinii odniesiono się także do zeznań świadka E. K., który na rozprawie w dniu 05 sierpnia 2020 roku stwierdził, że jak traktor zaczął skręcać to dzieliła go od O. odległość 200 metrów. Z wyliczeń dokonanych w wydanej opinii pisemnej uzupełniającej wynika, że odległość ta nie została przez świadka prawidłowo podana, gdyż wówczas kierujący samochodem O. (...) musiałby jechać z prędkością 360 km/h, aby od momentu rozpoczęcia

	manewru skrętu w lewo przez kierującego ciągnikiem rolniczym oskarżonego do momentu zderzenia pokonać odcinek 200 metrów.		
1.1.6. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)			
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu	
2.1.2.1	opinia pisemna prywatna wydana przez rzeczoznawcę L. H.	Opinia pisemna prywatna wydana przez biegłego sądowego - rzeczoznawcę L. H. złożona przez obrońcę oskarżonego J. S. nie jest dowodem w przedmiotowej sprawie, ale jej treść może dla sądu II instancji stanowić sygnał, że zachodzi konieczność wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy. Informacje zawarte w	

przedmiotowej
opinii odnośnie
dokonanej przez
ww. rzeczoznawcę
rekonstrukcji
przebiegu
zaistniałego
wypadku drogowego
nie stanowiły dla
sądu II instancji
wiadomości
mających wpływ
na zmianę oceny
dopuszczonych w
postępowaniu
przygotowawczym i
przez sąd II instancji
opinii pisemnych
i wniosków z
nich wynikających
wydanych przez
biegłego sądowego
(...) Sp. z o.o. w
L.. Podnieść należy,
że z osobowego
materiału
dowodowego
ujawnionego w toku
przewodu sądowego
w postaci zeznań
świadków E. K.
, K. M., H.
K. jednoznacznie
wynika, że przed
zaistniałym
wypadkiem
drogowym
samochód osobowy
O. (...) kierowany
przez K. T. (1) był na
lewym pasie ruchu
i gdy oskarżony
skręcił ciągnikiem w
lewo, to K. T.
(1) podjął manewr
obronny zjechania
samochodem na
prawy pas jezdni i
uderzył w przyczepę
acemizacyjną

dołączoną do ciągnika rolniczego. Bardzo istotne dla oceny dokonanych ustaleń przez sąd I instancji są zeznania świadka E. K. złożone tuż po zaistniałym wypadku drogowym (23.06.2018 r. godz. 15:55), w których szczegółowo opisał w jaki sposób doszło do wypadku. E. K. nie jechał samochodem razem z K. T. (1) (jak pozostali ww. świadkowie), a poruszał się swoim samochodem, jadąc za samochodem kierowanym przez K. T. (1) i był on naocznym świadkiem zaistniałego zdarzenia. Jego zeznania złożone „na gorąco” po zaistniałym wypadku są logiczne, spójne i zasługują na wiarę. Pewne nieścisłości w podanych odległościach przez świadka wynikają z dynamicznego przebiegu zaistniałego zdarzenia. W szczególności z zeznań E. K. i pozostałych świadków jednoznacznie wynika, że nie było sytuacji przedstawionej w

		<p>prywatnej opinii pisemnej sporządzonej przez rzeczoznawcę L. H., z której wynika, że K. T. (1) w ogóle nie zmienił przed zaistniałym zdarzeniem pasa ruchu i nie podjął manewru wyprzedzania, tylko jadąc z nadmierną prędkością (minimum 120 km/h) w terenie zabudowanym, najechał na tył przyczepy asenizacyjnej dołączonej do ciągnika rolniczego, którym kierował J. S. i nie było to wynikiem podejmowania jakiegokolwiek manewru obronnego.</p>	
<p>3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków</p>			
Lp.	Zarzut		
3.1.	Zarzut pierwszy (I) apelacji obrońcy oskarżonego J. S. dotyczył naruszenia przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na wynik sprawy, tj:	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>	

- art. 7 w zw. z art. 410 k.p.k. - poprzez dowolną, a nie swobodną ocenę dowodów, sprzeczną z zasadami doświadczenia życiowego i zasadami logicznego rozumowania, poprzez nadanie przymiotu wiarygodności zeznaniom świadków, tj. E. K. oraz W. Ś. w zakresie, w jakim zeznali co do okoliczności, że przed zdarzeniem kierujący pojazdem O. nie wyprzedzał innego pojazdu. podczas, gdy z zeznań świadka K. M. jasno wynika, że pokrzywdzony K. T. (1) przed wykonaniem manewru wyprzedzania zespołu pojazdów kierowanych przez oskarżonego. wyprzedzał pojazd jadący za nim, co z kolei koresponduje z wyjaśnieniami oskarżonego, którym Sąd I instancji odmówił wiary, co w konsekwencji doprowadziło do przyjęcia błędnego założenia, że samochód, który był wyprzedzany przez pokrzywdzonego K.

T. (1) jechał z przeciwnego kierunku jazdy, a okoliczność ta miała kluczowe znaczenie dla rozstrzygnięcia w sprawie;

- art. 5 § 2 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. - poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów i zupełnie dowolne przyjęcie, że oskarżony nie zasygnalizował zamiaru skrętu w lewo, poprzez przyznanie waloru wiarygodności zeznaniom świadków. tj. H. K. oraz E. K., którzy w trakcie postępowania zmienili depozycję w rzeczonym zakresie, co doprowadziło do wyprowadzenia z materiału dowodowego nieprawidłowego wniosku, że podczas zmiany kierunku jazdy oskarżony nie uczynił zadość obowiązkowi zasygnalizowania zamiaru zmiany kierunku jazdy, co w dalszej konsekwencji doprowadziło do uznania, że do zderzenia pojazdów doprowadziło zachowanie oskarżonego, w sytuacji gdy w

świetle odmiennej
wersji zeznań
dotyczącej
przedmiotowej
okoliczności Sąd
pierwszej instancji
winien powziąć
w tym zakresie
istotne wątpliwości i
rozstrzygnąć je na
korzyść
oskarżonego;

- art. 170 § 1 pkt
2 k.p.k. w zw. z
art. 201 k.p.k. —
poprzez pozbawione
podstaw oddalenie
przez Sąd wniosku
dowodowego
obrońcy
oskarżonego w
postaci
przeprowadzenia
dowodu z opinii
uzupełniającej
biegłego, względnie
powołanie innego
biegłego z zakresu
ruchu drogowego i
techniki
samochodowej
pomimo wykazania
przez obrońcę
nieścisłości i braków
opinii, a mianowicie:
niedokonania
oględzin pojazdów i
ich zwymiarowania,
braku pomiaru
odcinka rzekomego
przemieszczenia się
zestawu pojazdów
prowadzonych przez
oskarżonego, nie
zawarcia w opinii
opisu
traseologicznego
zgodności
ujawnionych na

	<p>jezdni śladów z bieżnikiem opon pojazdów uczestniczących w zdarzeniu, niewykonania optymalizacji zderzenia w programie (...), dzięki czemu biegły mógł wyliczyć prędkość pojazdów w chwili zderzenia, a wskazane okoliczności w pełni uzasadniały wydanie opinii uzupełniającej, co miało istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia w przedmiocie odpowiedzialności karnej oskarżonego.</p>			
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>				
<p>W ocenie sądu okręgowego zasadność ocen i wniosków wyprowadzonych przez sąd I instancji z dowodów ujawnionych w toku przewodu sądowego, odpowiada zasadom logicznego rozumowania i zasadom doświadczenia życiowego. Fakt ten nie pozwala na przyjęcie, iż w niniejszej sprawie</p>				

sąd rejonowy przekroczył granice swobodnej oceny dowodów, a tym samym, dopuścił się błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego wyroku, mogącego mieć wpływ na treść wydanego orzeczenia co do czynu przypisanego oskarżonemu J. S.. Wbrew stanowisku obrońcy oskarżonego zawartym w złożonej apelacji sąd I instancji dokonał oceny zeznań świadków E. K. i W. Ś., która odpowiada zasadom prawidłowego rozumowania, wskazaniom wiedzy oraz doświadczenia życiowego i pozostaje pod ochroną art. 7 kpk. Na podkreślenie zasługuje fakt, iż E. K. został jako pierwszy naoczny świadek zaistniałego wypadku drogowego przesłuchany bezpośrednio po zaistniałym zdarzeniu w dniu 23 czerwca 2018 roku o godzinie 15:55. Jego zeznania są spontaniczne, wiarygodne i w sposób precyzyjny opisujące przyczyny

zaistniałego wypadku. Świadek ten jednoznacznie wskazał, że nie był wyprzedzany przez samochód kierowany przez K. T. (1) i jechał cały czas bezpośrednio za nim przed zaistniałym wypadkiem drogowym. Także K. T. (2) nie wyprzedzał żadnego innego samochodu przed zaistniałym wypadkiem drogowym.

Dodatkowo E. K. zeznał, że K. T. (1) zjeżdżając na lewy pas ruchu, aby wyprzedzić ciągnik rolniczy kierowany przez J. S. nie włączył lewego kierunkowskazu. E. K. ponadto podniósł, że jest w stu procentach pewny, że oskarżony przed wykonaniem manewru skrętu w lewo nie włączył lewego kierunkowskazu w ciągniku rolniczym, którym kierował.

Jest rzeczą oczywistą, że świadek ten uważnie obserwował swoje przedpole jazdy i widział zachowanie obu kierowców (J. S. i K. T. (1)) przed zaistniałym wypadkiem drogowym. Świadek

W. Ś. była przesłuchana na rozprawie w dniu 16 grudnia 2020 roku i będąc pasażerem samochodu kierowanego przez E. K. pamiętała, że K. T. (1) nie włączył lewego kierunkowskazu zjeżdżając na lewy pas ruchu oraz, że nie wyprzedzał żadnego samochodu tuż przed zaistniałym wypadkiem drogowym. Zeznań ww. świadków nie podważają zeznania złożone w postępowaniu przygotowawczym przez K. M.. Świadek ten składając zeznania w dniu 11 lipca 2018 roku zeznał, iż jadąc jako pasażer samochodem kierowanym przez K. T. (1) widział, że „przejeżdżając przez miejscowość P. za znakiem drogowym obszar zabudowany, kolega K., podjął manewr wyprzedzania poruszającego się przed nami ciągnika rolniczego, do którego doczepiona była beczka koloru oliwkowego. W związku z powyższym kolega włączył kierunkowskaz,

zjechał na lewy pas ruchu, będąc w trakcie wyprzedzania, nagle traktorzysta zaczął skręcać w lewo, jak się później dowiedziałem do siebie na posesję". Z zeznań tych nie wynika, aby K. T. (1) przed zaistniałym zdarzeniem wyprzedzał najpierw samochód osobowy koloru czerwonego. K. M. widział taki samochód, ale jadący z przeciwnego kierunku, gdyż zeznał,, później zatrzymała się kolejna kobieta samochodem koloru czerwonego jadąca w kierunku B. o czarnych włosach". Nieścisłości w zeznaniach świadków E. K. i K. M. złożonych na rozprawie przed sądem I instancji wynikają ze znacznego upływu czasu od zaistniałego zdarzenia. Prawidłowa jest zatem ocena zeznań ww. świadków dokonana przez sąd I instancji. Jeżeli chodzi o zeznania świadka H. K., to przed zaistniałym wypadkiem drogowym siedział on na tylnym siedzeniu pasażera w samochodzie,

którym kierował K. T. (1), stąd nie obserwował dokładnie drogi przed pojazdem i mógł nie widzieć, czy oskarżony włączył kierunkowskaz przed wykonaniem manewru skrętu w lewo. Sąd okręgowy dopuścił na rozprawie dowód z opinii ustnej uzupełniającej biegłego sądowego Z. B., a także dowód z opinii pisemnej wydanej przez Biuro (...) Sp. z o.o. w L. na okoliczność rekonstrukcji przebiegu zaistniałego wypadku drogowego, a zatem uzupełnił postępowanie dowodowe zgodnie z wnioskiem obrońcy oskarżonego zawartym w złożonej apelacji. Z treści opinii pisemnej i ustnej wydanej przez biegłego sądowego Z. B. wynika, że bezpośrednią przyczyną zaistnienia wypadku było nieprawidłowe postępowanie oskarżonego, który kierując ciągnikiem z przyczepą ascenizacyjną i wykonując manewr skrętu w lewo, nie ustąpił pierwszeństwa

wyprzedzającemu go samochodowi O.. Z ww. opinią pisemną i ustną korespondują opinie: pisemna oraz uzupełniająca opinia pisemna wydane przez Biuro (...) Sp. z o.o. w L., z których wynika, że oskarżony wykonując manewr skrętu w lewo kierowanym przez siebie ciągnikiem z przyczepą ascenizacyjną zajechał drogę wyprzedzającemu go w tym czasie samochodowi osobowemu marki O., kierowanym przez K. T. (1) i gdyby przed wykonaniem tego manewru spojrzął w lusterko lewe zewnętrzne miał możliwość zauważenia wyprzedzającego go samochodu O. z odległości około 30 metrów. Bezsporne jest zatem, że gdyby oskarżony zachował szczególną ostrożność przed wykonaniem manewru skrętu w lewo, to nie powinien w ogóle tego manewru wykonywać, gdyż miał możliwość zauważenia w lusterku zewnętrznym lewym kierowanego

<p>ciągnika, wyprzedzającego jego pojazd samochodu osobowego marki O.. Skoro zdecydował się na wykonanie tego manewru to oznacza , że nie upewnił się, czy może ten manewr bezpiecznie wykonać i zjechał drogę nie ustępując w tym momencie pierwszeństwa przejazdu samochodowi kierowanemu przez K. T. (1). Gdyby oskarżony nie podjął manewru skrętu w lewo kierowanym ciągnikiem z przyczepą ascenizacyjną do wypadku drogowego by nie doszło. Stąd prawidłowe są ustalenia sądu I instancji, że to oskarżony spowodował zaistniały wypadek drogowy, a K. T. (1) przyczynił się do jego powstania.</p>			
<p>Wniosek</p>			
<p>O ustalenie, że zaistniały wypadek drogowy nie spowodował oskarżony J. S. i uniewinnienie go od popełnienia</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>		

przypisanego mu czynu.			
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.			
Skoro niezasadny okazał się zarzut zawarty w punkcie pierwszym (I) apelacji obrońcy oskarżonego J. S., to brak było podstaw prawnych do zmiany zaskarżonego wyroku w sposób postulowany przez obrońcę oskarżonego.			
3.2.	Zarzut drugi (II) apelacji obrońcy oskarżonego J. S. dotyczył obrazy przepisów prawa materialnego, tj. art. 22 ust. 1 ustawy Prawo o ruchu drogowym, poprzez jego błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że wymóg zachowania szczególnej ostrożności, określony w tym przepisie przez zmieniającego kierunek jazdy w lewo, obejmuje obowiązek upewnienia się, czy nie spowoduje on	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	

	<p>zajeżdżenia drogi pojazdami jadącemu z tyłu, nawet w sytuacji, gdy kierowca tego pojazdu wykonuje manewr wyprzedzania w sposób nieprawidłowy, tak jak to miało miejsce w niniejszej sprawie - kierowca pojazdu O. wyprzedzał nie jeden, a dwa pojazdy i wyprzedzając pierwszy z nich nie zjechał na prawy pas, aby upewnić się, że może wykonać bezpiecznie kolejny manewr wyprzedzania tj. zacząć go i skończyć, a dodatkowo jadąc ze znacznie przekroczoną prędkością - mimo, że zgodnie z utrwalonym w doktrynie i orzecznictwie Sądu Najwyższego przepis art. 22 ust. 1 ustawy Prawo o ruchu drogowym obowiązek takiego nie ustanawia.</p>			
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>				
<p>Zarzut drugi (II) zawarty w apelacji obrońcy oskarżonego J. S.</p>				

dotyczący obrazy przepisów prawa materialnego, tj. art. 22 ust. 1 ustawy Prawo o ruchu drogowym, poprzez jego błędną wykładnię nie zasługuje na uwzględnienie.

Przed wszystkim podnieść należy, że prawidłowe są ustalenia faktyczne dokonane przez sąd I instancji, że przed zaistniałym wypadkiem drogowym kierujący samochodem osobowym marki O. (...) K. T. (1) nie wyprzedzał innego samochodu osobowego (w kolorze czerwonym), a zjeżdżając na lewy pas ruchu podjął manewr wyprzedzania ciągnika rolniczego, którym kierował oskarżony. Aktualne są rozważania sądu okręgowego odnośnie tych ustaleń zawarte w punkcie 3.1 uzasadnienia.

Bezsporne jest w sprawie, iż K. T. (1) tuż przed zaistniałym wypadkiem drogowym przekroczył dopuszczalną prędkość w terenie zabudowanym, jadąc co najmniej z

prędkością 95 km/h. Był jednak na lewym pasie ruchu, zanim oskarżony podjął manewr skrętu w lewo kierowanym przez siebie ciągnikiem rolniczym z przyczepą ascenizacyjną do swojej posesji. Tak więc na oskarżonym ciążył obowiązek zachowania szczególnej ostrożności przy wykonywaniu tego manewru - w tym upewnienia się, czy nie jest wyprzedzany przez inny pojazd. Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego warunkiem sprostania obowiązkowi szczególnej ostrożności, nałożonemu na uczestnika ruchu drogowego w sytuacjach wskazanych w ustawie, jest nieustająca obserwacja sytuacji na drodze, umożliwiająca percepcję wszystkich zmian i odpowiednie dostosowanie się do nich. Odbiega od takiego modelu zachowania wykonywanie manewru skrętu w lewo, bez upewnienia się, czy

nie spowoduje on zajechania drogi także pojazdowi jadącemu z tyłu. Zaniechanie takiego upewnienia się o braku zagrożenia przy wykonywaniu skrętu w lewo oznacza niezachowanie szczególnej ostrożności, jako warunku prawidłowego wykonania manewru zmiany kierunku jazdy, określonego w art. 22 ust. 1 prawa o ruchu drogowym, a tym samym naruszenie zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym (postanowienie Sądu Najwyższego- Izba Karna z 12.08.2009 r., VKK 34/09). Analogiczny pogląd wyraził Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 8 marca 2006 roku stwierdzając, że na kierowcy zamierzającym wykonać manewr zmiany kierunku jazdy w lewo, ciąży nie tylko obowiązek zawczasu i wyraźnego zasygnalizowania tego manewru oraz baczenia, aby nie spowodował on zajechania drogi pojazdowi jadącemu z kierunku przeciwnego, ale

także w zależności od okoliczności, wynikający z zasady szczególnej ostrożności (art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym - tj. Dz.U. z 2005 r. Nr 108, poz. 908 ze zm.), obowiązek upewnienia się, przez spojrzenie w lusterko wsteczne lub boczne, czy znajdujący się za nim pojazd nie uniemożliwia bezpiecznego wykonania tego manewru (wyrok Sądu Najwyższego - Izba Karna z dnia 8 marca 2006 roku IV KK 416/05). Tymczasem w realiach przedmiotowej sprawy oskarżony nie zasygnalizował zamiaru skrętu w lewo kierowanym przez siebie ciągnikiem rolniczym, co wynika z zeznań świadka E. K. i nie dopełnił obowiązku upewnienia się, czy nie zajędzie drogi pojazdowi jądącemu za nim. Oskarżony twierdził, że spojrział w lusterko zewnętrzne i widział samochód w kolorze czerwonym jadący za nim w odległości

około 300 metrów. Trafnie ustalił sąd I instancji, że samochód w kolorze czerwonym jechał z przeciwnego kierunku i oskarżony widział go patrząc prosto przed siebie, czy zdąży wykonać manewr skrętu w lewo przed nadjeżdżającym samochodem. Nie upewnił się jednak wcześniej, czy za nim nie porusza się żaden samochód, gdyż gdyby spojrział w lusterko lewe zewnętrzne, miał możliwość zauważenia samochodu O. (...) kierowanego przez K. T. (1) znajdującego się od jego ciągnika rolniczego w odległości około 30 metrów, co wynika z opinii pisemnej oraz opinii uzupełniającej pisemnej wydanej przez Biuro (...) Sp. z o.o. w L.. Wykonując manewr skrętu w lewo bez zachowania szczególnej ostrożności oskarżony naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym wynikające z art. 22 ust 1 i 4 ustawy Prawo o ruchu drogowym i w konsekwencji

spowodował zaistniały wypadek drogowy. #				
Wniosek				
O uniewinnienie oskarżonego J. S. od dokonania przypisanego mu czynu w zaskarżonym wyroku.	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny			
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.				
Skoro niezasadny okazał się zarzut zawarty w punkcie drugim (II) apelacji obrońcy oskarżonego J. S., to brak było podstaw prawnych do zmiany zaskarżonego wyroku w sposób postulowany przez obrońcę oskarżonego.				
3.3.	Zarzut trzeci (III) apelacji obrońcy oskarżonego dotyczył błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku i polegający na błędym uznaniu,	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny		

	<p>iż oskarżony zbiegł z miejsca zdarzenia w celu uniknięcia odpowiedzialności karnej i tym samym przypisanie mu odpowiedzialności za przestępstwo określone w art. 178 § 1kk, w sytuacji gdy sam z własnej woli zgłosił się najbliższej jednostki policji, a jego zachowanie było wynikiem szoku powypadkowego.</p>			
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>				
<p>Zrzut trzeci (III) apelacji obrońcy oskarżonego J. S. nie zasługuje na uwzględnienie. Sam fakt, że oskarżony na drugi dzień po zaistniałym wypadku drogowym zgłosił się sam do najbliższej jednostki Policji, nie może przesądzać o braku przesłanek do przyjęcia, że w dniu zdarzenia zbiegł z miejsca wypadku drogowego (nie udzielając pomocy uczestnikom wypadku) w rozumieniu przepisu art. 178 § 1 kk. Zgodnie z orzecnictwem Sądu Najwyższego</p>				

zbiegnięcie z miejsca zdarzenia (art. 178 § 1 kk) to oddalenie się sprawcy z miejsca zdarzeń określonych w art. 173, 174 i 177 kk, podjęte w celu uniknięcia odpowiedzialności za tego rodzaju przestępstwa. Dla przyjęcia kwalifikacji prawnej obejmującej przepis art. 178 § 1 kk z powodu zbiegnięcia z miejsca zdarzenia, niezbędne jest przypisanie sprawcy umyślności co do tego, iż przez zbiegnięcie zmierzał on do uniknięcia odpowiedzialności za zachowanie, które wyczerpało znamiona ustawowe przestępstw stypizowanych w art. 177 kk (postanowienie Sądu Najwyższego-Izba Karna z dnia 19 grudnia 2018 roku, II KK 480/18). W realiach przedmiotowej sprawy brak jest informacji, aby oskarżony przed zaistnieniem wypadku drogowego leczył się psychiatrycznie lub korzystał z terapii psychologicznej z powodu swojego stanu zdrowia. Dobrze zdawał sobie sprawę, że w wyniku

jego skrętu w lewo z drogi, którą jechał ciągnikiem doszło do wypadku drogowego z udziałem kierującego samochodem osobowym. Po wypadku wysiadając z kierowanego przez siebie ciągnika od razu oddalił się z miejsca zdarzenia, nie udzielając pomocy innym uczestnikom tego zdarzenia. Jako kierowca dobrze zdawał sobie sprawę, iż na miejsce zdarzenia przyjadą funkcjonariusze Policji i obligatoryjnie zostanie poddany badaniu na zawartość alkoholu w wydychanym powietrzu. Jednocześnie wypadek drogowy nastąpił praktycznie przed posesją oskarżonego, a więc gdyby był w chwilowym szoku udałby się do domu (miejsca bezpiecznego dla niego) i tam by pozostał. Tymczasem oskarżony skutecznie ukrył się do następnego dnia i miał dostatecznie dużo czasu na przemyślenie dalszego swojego postępowania.

Zdaniem sądu
okręgowego tego
rodzaju zachowanie
świadczy o
umyślnym działaniu
J. S. w celu
zbiegnięcia z miejsca
zdarzenia, aby
uniknąć
odpowiedzialności
karnej, przede
wszystkim związanej
z poddaniem się tuż
po wypadku badaniu
na zawartość
alkoholu w
wydechany
powietrze (lub
zawartość alkoholu
we krwi).

Sąd okręgowy na
podstawie art. 458
kpk w zw. z art. 170
§ pkt 3 kpk oddalił
wniosek obrońcy
oskarżonego o
dopuszczenie
dowodu z opinii
biegłego psychologa
na okoliczność
zawężenia pola
świadomości
oskarżonego
wywołanego
zdarzeniem
drogowym, w
którym brał udział,
co skutkowało
niekontrolowanym
oddaleniem się z
miejsca zdarzenia,
gdyż
przeprowadzenie
takiego dowodu
jest nieprzydatne.
Na podkreślenie
zasługuje fakt, że
przepis art. 193
kpk obliguje sąd

procedujący w
sprawie do
zasięgnięcia opinii
biegłego w sytuacji,
gdy stwierdzenie
okoliczności
mających istotne
znaczenie dla
rozstrzygnięcia
sprawy i
wymagających
wiadomości
specjalnych,
wykraczających poza
normalną wiedzę,
jaką dysponuje
organ procesowy.
Konieczność taka
zachodzi jedynie
wtedy, gdy
informacji tych nie
można uzyskać na
podstawie innych
dowodów
przeprowadzonych
w czasie przewodu
sądowego, a w
realiach
przedmiotowej
sprawy nie ma
konieczności
zasięgnięcia opinii
biegłego sądowego
psychologa, aby
sąd II instancji
mógł dokonać oceny
zachowania
oskarżonego po
zaistnieniu wypadku
drogowego, gdyż ta
kwestia dotyczy tak
naprawdę ustaleń
faktycznych
stanowiących
podstawę
rozstrzygnięcia o
tym, jakie przeżycia
psychiczne
towarzyszyły
sprawcy czynu

<p>zabronionego w czasie podejmowania określonych zachowań fizycznych po zaistnieniu wypadku drogowego. Są to zagadnienia, których ustalenie należy do kompetencji sądu rozpoznającego określoną sprawę, a nie biegłego, którego opinia może mieć w tym zakresie jedynie pomocnicze znaczenie.</p>				
<p>Wniosek</p>				
<p>O przyjęcie, że oskarżony J. S. po zaistniałym zdarzeniu nie zbiegł z miejsca wypadku w rozumieniu art. 178 § 1 kk.</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>			
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>				
<p>Wniosek obrońcy oskarżonego nie jest zasadny z uwagi na okoliczności przytoczone w punkcie 3.3 uzasadnienia.</p>				
<p>3.4.</p>	<p>Zarzut czwarty (IV) apelacji obrońcy oskarżonego J. S. dotyczył</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny</p>		

	<p>wymierzenia oskarżonemu rażąco niewspółmiernego środka karnego w postaci dożywotniego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych, w sytuacji gdy oskarżony nie był wcześniej karany, w szczególności za przestępstwo przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji, zaś kierujący pojazdem m-ki O. przyczynił się do zaistnienia zdarzenia wskutek istotnego naruszenia dopuszczalnej prędkości.</p>	# niezasadny		
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>				
<p>Zarzut czwarty apelacji obrońcy oskarżonego J. S. jest zasadny. W realiach przedmiotowej sprawy pokrzywdzony K. T. (1) przyczynił się do zaistniałego wypadku drogowego jadąc w terenie zabudowanym z nadmierną prędkością (co najmniej 95 km/h) i decydując się na manewr</p>				

wyprzedzania na wąskiej drodze w sytuacji, gdy miał możliwość zauważenia, że jadący przed nim ciągnik rolniczy zbliża się do osi jezdni jadąc wolno. Gdyby K. T. (1) jechał z dopuszczalną prędkością do wypadku, by nie doszło.

Podnieść należy, że oskarżony spowodował wypadek drogowy kierując ciągnikiem rolniczym, a zatem będąc rolnikiem praktycznie musiałby zrezygnować z prowadzenia gospodarstwa rolnego, gdyż nie posiadałby dożywotnio uprawnień do kierowania ciągnikiem rolniczym, który jest niezbędnym do prac polowych (jest to narzędzie pracy rolnika). Oskarżony nie był dotychczas karany sądowo i zaistniały wypadek drogowy należy potraktować, jako incydentalne zdarzenie w jego życiu. Orzeczenie dożywotniego zakazu prowadzenia pojazdów

<p>mechanicznych wobec J. S. jest rażąco niewspółmiernie, biorąc pod uwagę okoliczności zaistniałego zdarzenia. Sąd okręgowy uznał, że w przedmiotowej sprawie zachodzi wyjątkowy wypadek uzasadniony szczególnymi okolicznościami i na podstawie art. 42§2 kk w zw. z art. 43§1 kk orzekł wobec oskarżonego zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych na okres 7 lat, którego termin obowiązywania nie będzie dodatkowo biegł podczas odbywania kary pozbawienia wolności przez J. S..</p>			
<p>Wniosek</p>			
<p>Przyjęcie, że w sprawie zachodzi wyjątkowy wypadek, uzasadniony szczególnymi okolicznościami i odstąpienie od obowiązku orzeczenia na stałe zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych wobec oskarżonego.</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>		

Zwiążle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.		
Skoro wniosek obrońcy oskarżonego J. S. zasługiwał na uwzględnienie, to sąd okręgowy zmienił zaskarżony wyrok i orzekł wobec oskarżonego środek karny zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych na okres 7 lat.		
4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU		
4.1.		
Zwiążle o powodach uwzględnienia okoliczności		
5. ROZSTRZYGNIECIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO		
1.7. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji		

5.1.1	Przedmiot utrzymania w mocy	
Zwięźle o powodach utrzymania w mocy		
1.8. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji		
5.2.1	Przedmiot i zakres zmiany	
<p>Sąd okręgowy zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w punkcie 2 za podstawę prawną orzeczenia środka karnego przyjął art. 42 § 3 kk w zw. z art. 42 § 2 kk w zw. z art. 43 § 1 kk oraz w miejsce sformułowania "dożywocie" przyjął sformułowanie,, na okres 7 lat", - w punkcie 4 za podstawę prawną orzeczenia nawiązek przyjął art. 47 § 3 kk. <p>W pozostałej części sąd okręgowy zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.</p>		
Zwięźle o powodach zmiany		

Sąd Rejonowy w Opocznie wyrokiem wydanym w dniu 30 grudnia 2020 roku w sprawie o sygn. akt II K 849/18 uznał oskarżonego J. S. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu wyczerpującego dyspozycję art. 177 § 2 kk w zw. z art. 178 § 1 kk i na podstawie art. 177§2 kk w zw. z art. 178 § 1 kk wymierzył mu karę 2 lat pozbawienia wolności,

- na podstawie art. 42 § 3 kk orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów

mechanicznych dożywotnio,

- na podstawie art. 63 § 4 kk na poczet zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych zaliczył okres zatrzymania prawa jazdy od dnia 13 grudnia 2018 roku,

- na podstawie art. 47 § 4 kk orzekł od oskarżonego J. S. na rzecz pokrzywdzonych K. T. (1) i H. K. nawiązki w kwotach po 10 000 złotych,

- wymierzył
oskarżonemu kwotę
300 złotych opłaty
i zasadził tytułem
kosztów
postępowania w
sprawie 1826,17
złotych.

Sąd okręgowy mając
na uwadze fakt,
że pokrzywdzony K.
T. (1) przyczynił
się do zaistniałego
wypadku drogowego
jadąc w terenie
zabudowanym z
nadmierną
prędkością uznał ,
że orzeczenie wobec
oskarżonego środka
karnego w postaci
zakazu prowadzenia
wszelkich pojazdów
mechanicznych
dożywotnio, w
realiach
przedmiotowej
sprawy jest rażąco
niewspółmierne.
Podnieść należy, że
oskarżony
spowodował
wypadek drogowy
kierując ciągnikiem
rolniczym, a zatem
będąc rolnikiem
praktycznie
musiałby
zrezygnować
prowadzenia
gospodarstwa
rolnego, gdyż nie
posiadałby
dożywotnio
uprawnień do
kierowania
ciągnikiem
rolniczym, który jest

niezbędny rolnikowi. Przepis art. 42 § 3 kk daje możliwość sądowi w wyjątkowym wypadku, uzasadnionym szczególnymi okolicznościami orzeczenie środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w innym wymiarze. W takim przypadku stosuje się zasady wynikające z treści art. 42 § 2 kk w zw. z art. 43 § 1 kk. Sąd okręgowy uznał, że oskarżonemu należy orzec zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych na okres 7 lat, którego termin obowiązywania nie będzie dodatkowo biegł podczas odbywania kary pozbawienia wolności przez J. S..

Sąd okręgowy z urzędu zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że w punkcie 4 za podstawę prawną orzeczenia nawiązek przyjął art. 47§3 kk, gdyż sąd I instancji orzekł nawiązki na rzecz pokrzywdzonych w kwotach po 10 000 złotych. W takim przypadku

<p>podstawą prawną takiego orzeczenia jest przepis art. 47 § 3 kk, a nie powołany przez sąd I instancji przepis art. 47 § 4 kk.</p>		
<p>5.2.2</p>	<p>Przedmiot i zakres zmiany</p>	
<p>Zmiana dotyczyła orzeczonego oskarżonemu przez sąd I instancji czasu trwania środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych oraz podstawy prawnej orzeczenia nawiązek na rzecz pokrzywdzonych od oskarżonego.</p>		
<p>Zwięźle o powodach zmiany</p>		
<p>Aktualne są rozważania sądu okręgowego zawarte w punkcie 5.2.1. uzasadnienia.</p>		
<p>1.9. <i>Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji</i></p>		
<p>1.1.7. <i>Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia</i></p>		

5.3.1.1.1.		# art. 439 k.p.k.	
Zwięźle o powodach uchylenia			
5.3.1.2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.	
Zwięźle o powodach uchylenia			
5.3.1.3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.	
Zwięźle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia			
5.3.1.4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.	
Zwięźle o powodach uchylenia			
1.1.8. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania			
1.10. Inne rozstrzygnięcia			

zawarte w wyroku		
Punkt rozstrzygnięcia wyroku	Przytoczyć okoliczności	
6. Koszty Procesu		
Punkt rozstrzygnięcia wyroku	Przytoczyć okoliczności	
Punkt 3 wyroku sądu okręgowego	O kosztach postępowania odwoławczego sąd okręgowy orzekł na podstawie art. 636 § 1 kpk. Sąd okręgowy na podstawie art. 8 i art 2 ust 4 ustawy z dnia 23 czerwca 19973 roku o opłatach w sprawach karnych zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa 300 złotych opłaty za drugą instancję oraz kwotę 5272,50 złote z tytułu wydatków poniesionych przez Skarb Państwa za postępowanie odwoławcze.	
7. PODPIS		

1.11. Granice zaskarżenia	
Kolejny numer załącznika	1

Podmiot wnoszący apelację	Obrońca oskarżonego J. S.	
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Skarżone jest rozstrzygnięcie dotyczące uznania oskarżonego za winnego przypisanego mu czynu, a także rozstrzygnięcie dotyczące orzeczonego środka karnego zakazu prowadzenia pojazdów dożywotnio.	
0.1.1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia		
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości	
# w części	#	co do winy
#	co do kary	
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
0.1.1.3.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	

#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
0.1.1.4. Wnioski		
#	uchylenie	# zmiana